

Toetuse andmise tingimused Taaste- ja vastupidavuskava reformi „Ettevõtete rohepööre“ investeringu 2 „Rohetehnoloogiate arendusprogrammid“ elluviimiseks

1. Reguleerimisala

- 1.1. Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ (edaspidi *VV taastekava määrus*) § 7 lõike 1 alusel.
- 1.2. Käskkirjaga reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahistu, artikli 18 lõikes 1 nimetatud taaste- ja vastupidavuskava (edaspidi *taastekava*) (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17–75) reformi „Ettevõtete rohepööre“ investeringu 2 „Rohetehnoloogiate arendusprogrammid“ (edaspidi *investeering*) elluviimiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

2. Toetuse andmise eesmärk

Toetuse andmise eesmärk on panustada ettevõtete rohepöördesse, edendades innovaatiliste rohetehnoloogiate arendamist ja levitamist, et aidata kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele, kliimamuutustega kohanemisele ja loodusvarade tootlikkuse suurendamisele.

3. Toetatavad tegevused

- 3.1. Innovaatilistele rohetehnoloogiatele keskenduvate iduettevõtete arendusteenused.
  - 3.1.1. Toetatava tegevuse tulemusena valmib 5 konkreetse fookusvaldkonna arendusklastrit, mis suudavad arendada rohetehnoloogia lahendusi alates ideekorjest kuni investoriküpse iduettevõteteni.
  - 3.1.2. Iga arendusklastri peab panustama kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisse või kliimamuutustega kohanemise toetamisse.
  - 3.1.3. Arendusklastrites osalevad ettevõtted ei tohi tekitada punktis 3.3 nimetatud olulist kahju.
  - 3.1.4. Fookusvaldkonnad kinnitatakse punktis 3.3.1 nimetatud tegevuskavas. Fookusvaldkondade põhirõhk peab olema energia- ja ressursitõhususel, ringmajanduse edendamisel, uutel ärimudelitel, kohalike kestlike lahenduste edendamisel, keskkonnakestlikel tehnoloogiatel, digitaliseerimisel ja automatiseerimisel.

- 3.2. Keskkonnaministeeriumi valitsemisala kogutavate andmete (pilve)majutusteenuste loomine ning andmete avalikuks jagamiseks rakendusliideste ja allalaadimisteenuste arendamine.
- 3.3. Toetatavad tegevused ei tohi tekitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju.

4. Tegevuskava

- 4.1. Punktis 3 nimetatud tegevuste elluviimiseks punktides 2 ja 6 nimetatud eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks koostab tegevuse elluviimise eest vastutav partner tegevuskava, millega täpsustatakse tegevused, tegevuste vaheline eelarve jaotus, ajakava ja fookusvaldkonnad.
- 4.2. Punktis 3.1 nimetatud tegevuste tegevuskava kinnitab Keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse ja välissuhete asekanstler sama aasta veebruari lõpuks. Perioodi 2021-2023 tegevuskava kinnitatakse 30 päeva jooksul pärast toetuse andmiste tingimuste kehtestamist.
- 4.3. Punktis 3.2 nimetatud tegevuste tegevuskava kinnitatakse Keskkonnaministeeriumi valitsemisala iga-aastases tööplaanis.

5. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

- 5.1. Toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi riigihankega hangitava arendusklastri teenuse osutaja tasandil. Toetus on klastri teenuseid saavatele ettevõtjatele antav vähese tähtsusega abi (edaspidi *VTA*) vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8). *VTA* suhtes kohaldatakse konkurentsiseaduse 6. peatükki.
- 5.2. Arendusklastri teenuseid saavatele ettevõtjatele võib anda ka vähese tähtsusega abi põllumajandussektoris Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013 tähenduses ja vähese tähtsusega abi kalandus- ja vesiviljelussektoris Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 mõistes.
- 5.3. Vähese tähtsusega abi andmisel ei tohi abisuurus koos ettevõtjale jooksva majandusaasta ja sellele vahetult eelnenud kahe majandusaasta jooksul muudest vahenditest antud vähese tähtsusega abiga ületada 200 000 eurot ühe ettevõtja kohta. Põllumajandussektoris antava vähese tähtsusega abi piirmäär on 25 000 eurot ning kalandus- ja vesiviljelussektoris antava vähese tähtsusega abi piirmäär 30 000 eurot ühe abisaaja kohta kolme aasta jooksul.

- 5.4. Arendusklastri pakkuja kontrollib vähese tähtsusega abi jääki riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrist ja lükkab tagasi nende ettevõtjate osalemistaotlused, kelle vähese tähtsusega abi jääk ei võimalda kavandatud mahus vähese tähtsusega abi saada.
- 5.5. Vähese tähtsusega abi ei anta Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.
- 5.6. Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel seotud Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 2 lõike 2 kohaselt.
- 5.7. Vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artiklis 5 sätestatud eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid.
- 5.8. Arendusklastri teenuse osutaja jagab teenuse osutamise eest vastavalt hankelepingule makstavad summad konkreetset teenust saanud osalejate vahel, loeb ettevõtjatest osalejatele arvestatud summad vähese tähtsusega abiks, teavitab ettevõtjaid neile antavast vähese tähtsusega abist, selle suurusel ja tingimustel ning kannab vähese tähtsusega abiks loetud summad riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.
- 5.9. Programmi lõppedes teeb arendusklastri teenuse osutaja antud vähese tähtsusega abi lõpparvestuse ja korrigeerib vajadusel vastavalt riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse kantud vähese tähtsusega abi andmeid.
- 5.10. Partner (Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus) tagab vähese tähtsusega abi arvestuse ja riigiabi ja vähese tähtsusega abi registri kannete õigsuse, parandades vajadusel esitatud andmed.

6. Tulemused

Punktis 2 kirjeldatud eesmärgi saavutamiseks tuleb saavutada järgmised EL Nõukogu rakendusotsuses¹ ja tegevuskorras² seatud tulemused ja sihid:

Tulemus/siht	Kvalitatiivsed näitajad	Kvantitatiivsed näitajad (sihttase)	Ajakava
Arendusprogrammi kavandamise ja koostamise töörühma moodustamine	Projektijuhi töölevõtmine ja töörühma moodustamine	-	IV kvartal 2021
Töörühma koosolekute arv koos asjakohaste tegevusaruannetega, milles	-	3	IV kvartal 2022

¹ Nõukogu rakendusotsus Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta [Otsingu tulemused - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

² Brussels, 4.3.2022, C(2022) 1433 final, ANNEX to the Commission Decision approving the Operational Arrangements between the Commission and Estonia pursuant to Regulation (EU) 2021/241 [Riigi Tugiteenuste Keskus \(rtk.ee\)](#)

põhjendatakse toetatavate meetmete valikut			
Rohetehnoloogia arendusprogrammi käivitamine	Kõigi arendusklastrite kohta on lepingud sõlmitud ning toetusmeetmed on kavandatud ja avatud	-	II kvartal 2024
Rohetehnoloogia arendusprogrammi kaudu toetatavate klastrite arv	-	3	IV kvartal 2024
Rohetehnoloogia arendusprogrammi kaudu toetatavate klastrite arv	-	5	II kvartal 2026

7. Ühised näitajad

Partner (Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus) kogub ja esitab Riigi Tugiteenuste Keskusele (edaspidi RTK) andmeid arendusklastrites osalevate ettevõtete kohta ehk järgmiste taastekava rakendamise edenemist mõõtvate ühiste ja alamnäitajate kohta:

	Näitaja RRF kood	Näitaja nimetus
Ühine näitaja	RRFCI09	Toetatavad ettevõtjad
Alamnäitaja	RRFCI09a	Toetatavad ettevõtjad: väikesed, s.h mikro
Ühine näitaja	RRFCI06	Ettevõtjad, mida on toetatud digitaaltoodete, -teenuste ja –rakendusprotsesside väljatöötamiseks või vastuvõtmiseks (KOKKU)
Alamnäitaja	RRFCI06aa	Ettevõtjad, mis saavad toetust digitehnoloogia ja -lahenduste arendamiseks (väikesed, s.h mikro)
Alamnäitaja	RRFCI06ba	Ettevõtjad, mis saavad toetust digitaaltoodete, teenuste ja rakendusprotsesside kohandamiseks (väikesed, s.h mikro)

8. Toetuse saaja ja partnerid

8.1. Toetuse saaja on Keskkonnaministeerium.

8.2. Keskkonnaministeerium volitab punktis 3.1 nimetatud tegevuste elluviimise, mis peab tagama punktis 6 nimetatud tulemuste saavutamise, Sihtasutusele Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *KIK*) ning punktis 3.2 nimetatud tegevuste elluviimise Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele (edaspidi *KEMIT*), kes tegutsevad partneritena VV taastekava määruse mõistes.

9. Tegevuste tegemise periood

9.1. Punktis 3.1 nimetatud tegevuste abikõlblikkuse periood algab 5. oktoobril 2021. a ning lõpeb 01. mail 2026. a.

9.2. Punktis 3.2 nimetatud tegevuste abikõlblikkuse periood algab 1. jaanuaril 2022. a ning lõpeb 01. mail 2025. a.

10. Tegevuste eelarve

10.1. Punktis 3.1 nimetatud tegevuste eelarve on 3 189 143 eurot (käibemaksuta), mida rahastatakse taasterahastust taastekava alusel ning millest 189 143 eurot on KIKile tegevuse elluviimisega seotud tööjõu- ja majandamiskulude katmiseks.

10.2. Punktis 3.2 nimetatud tegevuste eelarve on 1 850 000 eurot (käibemaksuta), mida rahastatakse taasterahastust taastekava alusel.

10.3. Taastekava raames antavast toetusest ei hüvitata käibemaksu, välja arvatud VV taastekava määruse § 2 lõikes 5 sätestatud juhul. KIKi tasutud käibemaksu punktis 3.1. nimetatud tegevuste elluviimisel tagab KIKile Keskkonnaministeerium riigieelarvelistest vahenditest maksimaalses summas kuni 614 497 eurot.

10.4. Tegevuste eelarve täpsem jaotus on välja toodud punktis 4 nimetatud tegevuskavades.

11. Toetuse maksmise tingimused ja kord

11.1. Toetus makstakse välja vastavalt käesolevas käskkirjas ning tegevuskavas toodud tingimuste täitmisel.

11.2. Toetuse maksmisel KIKile lähtutakse VV taastekava määruse § 9 lõike 3 punktides 2 ja 3. Toetuse maksed KIKile teostatakse aastapõhiselt Keskkonnaministeeriumile esitatud maksetaotluste alusel ning vastavalt punktis 11.1 määratud tingimustele.

11.3. Toetuse maksmisel KEMITile lähtutakse VV taastekava määruse § 9 lõike 3 punktist 1. Toetuse maksed KEMITile teostatakse Keskkonnaministeeriumi poolt pärast Euroopa Liidu vahendite laekumist Keskkonnaministeeriumile ning vastavalt punktis 11.1 määratud tingimustele. Maksed teostatakse KEMITi tekkinud ja tasutud kulude alusel, mis on kajastatud raamatupidamisarvestuse süsteemis SAP.

12. Partnerite kohustused

12.1. Partnerid on kohustatud kasutama toetust üksnes punktis 3 nimetatud tegevuste tegemiseks punktis 9 välja toodud abikõlblikkuse perioodil, et saavutada punktides 2 ja 6 nimetatud eesmärgid ja tulemused.

12.2. Tegevuste elluviimisel on partnerid kohustatud:

12.2.1. kasutama toetust läbipaistvalt, konkurentsi soodustavalt, säästlikku ja otstarbekat kasutamist võimaldavalt ning huvide konflikti välistavalt;

- 12.2.2. järgima toetuse kasutamisel usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid, riigi raamatupidamise eeskirja ja head raamatupidamise tava, sh tagama, et ükski kulutus ei ole kaetud topelt mitmest rahastamisallikast;
  - 12.2.3. sisse ostetava teenuse puhul järgima riigihangete seadust ja oma asutuse hankekorda;
  - 12.2.4. seadma riigihanke alusdokumentides tingimuseks, et pakkuja esitab hankelepingu täitmisel iga oma alltöövõtja nime ja registrikoodi, omanike nimed ja registri- või isikukoodid ning alltöövõtulepingu nimetuse, kuupäeva, numbri ja summa;
  - 12.2.5. järgima teavitamise reegleid lähtuvalt VV taastekava määruse §-st 12, tagama Euroopa Liidu rahastamise nähtavuse ning andma meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ning proportsionaalset teavet.
- 12.3. Partnerid on kohustatud säilitama toetuse andmise ja kasutamisega seotud andmeid ja dokumente ning tagama nendele ligipääsu viie aasta jooksul pärast lõppmakse tegemist.
- 12.4. KIK on kohustatud esitama Riigi Tugiteenuste Keskusele aruandeid vastavalt VV taastekava määruse §-le 14.
- 12.5. Partnerid on kohustatud esitama Keskkonnaministeeriumi nõudmisel infot tegevuste edenemise ja tulemuste saavutamise kohta. Vastav kohustus loetakse täidetuks, kui nõutud info on e-toetuse kaudu kättesaadav.
- 12.6. Partnerid on kohustatud täitma muid VV taastekava määrusest ja käesolevast käskkirjast tulenevaid kohustusi.

13. Aruandlus

- 13.1. KIK esitab Riigi Tugiteenuste Keskusele aruanded vastavalt VV taastekava määruse §-le 14.
- 13.2. Enne aruande esitamist Riigi Tugiteenuste Keskusele tuleb aruanne kooskõlastada Keskkonnaministeeriumiga.
- 13.3. KEMIT annab Keskkonnaministeeriumile aru punktis 3.2 nimetatud tegevuste kohta Keskkonnaministeeriumi valitsemisala iga-aastase tööplaani koostamise ja elluviimise protsessi raames.